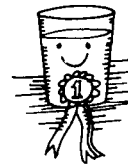

חלב שפיר

חלב שפיר ועטינים בריאים

התארגנות אזורית חדשה למשקי "גרנות"
משה סבוראי, "גרנות", ברקאי

במסגרת התארגנות הרפת במשקים חברי "גרנות" התחלתי בעבודה בשרות חדש ל-31 רפתות "גרנות". את הפעלת השרות יזמו התאחדות מגדלי בקר והוועדה המקצועית לרפת של גרנות, בה משתתפים גם ד"ר נריה מטעם "החקלאית" ועזרא שושני מטעם ה.מ.ב., והיא גם אחראית לפעולתו התקינה. השרות יתנהל ב-3 מישורים (שביניהם קשר הדוק): (1) ייצור חלב נקי, (2) מלחמה בדלקות עטין, (3) שרות למכונות חליבה.

ייצור חלב נקי

המועצה לענף החלב (ייצור ושיווק) אימצה את השרות החדש כמבצע ניסוי (פיילוט פלנט) למשקים שיתופיים במקביל לזה הנערך בבאר טוביה למשקים משפחתיים. התחלנו בהכנת סקר המתאר את המצב הקיים. דיגום החלב נעשה על ידי במשק מתוך מיכל החלב, תוך רישום הטמפרטורה, פרטי ניקוי ואחרים, כמה חליבות במיכל וכו'.

במשק נעשית בדיקת CMT בחלב מהמיכל – את יעילות הבדיקה הזו כאמצעי עזר נבחן במשך הזמן.

בבדיקות הראשונות הובא דגם של חלב המיכל מכל משק למעבדה הבקטריולוגית בבית דגון לשם זיהוי (איכותית בלבד ולא כמותית) של החידקים מחוללי דלקות עטין. התברר שכמעט בכל המשקים קיימת נוכחות אותם

החידקים ולכן, לעת עתה, אין מה ללמוד מבדיקה זו. על כן חדלנו לעסוק בה. תוצאות 4 בדיקות ב-31 משקים: ב-18 משקים, כל 4 הבדיקות הראו פחות מ-500,000 חידקים במל"ל; מזה ב-7 משקים לפחות 3 בדיקות לא היו מעל ל-200,000, בעוד ב-6 משקים לפחות 3 בדיקות לא היו מעל ל-100,000. ב-13 משקים היתה לפחות בדיקה אחת מעל ל-500,000; 4 משקים עם בדיקה אחת מעל ל-500,000; ב-3 משקים – 2 בדיקות; ב-5 משקים – 3 בדיקות; ובמשק אחד – 4 בדיקות.

המשקים קיבלו תרשימים עליהם יסמנו את עקומת הקרור ליממה. בקרוב נבדוק יסודית את המשקים בעלי ספירה גבוהה כדי למקד את מקור הצרות. הגורמים הם רבים ומספיקה חוליה חלשה אחת בשרשרת ארוכה של גורמים, כדי להקפיץ את הספירה מעלה ואף לצרף משקים ל"חוג המיליונרים". כבר בשלב הראשון התברר שהרפתנים מתיחסים ברצינות לעניין ודואגים כשהתוצאות אינן מעולות. לכן צפוי מצדם שיתוף פעולה במאמצים לשיפור המצב. אנו מודים לחי הברון שתתם הרבה להקמת השרות במישור זה.

המלחמה בדלקות עטין

כידוע בעולם כולו, דלקות עטין גורמות להפסדים ניכרים בתנובת החלב והורסות את

הפרה והעדר ממחוללי המחלות לטווח ארוך. המכון הווטרינרי מוגבל מאוד לגבי מספר הבדיקות שהוא מסוגל לבצע בויהוי חידקים ותידורן טיפולים (הנעשה על ידי ד"ר שרן, ד"ר זיו וארווין), לכן דנים כעת בהנהלת "גרנות" על הקמת מעבדה בקטריוולוגית לחלב אשר תאפשר לנו להתקדם בעבודת הדברת הדלקות.

שרות למכונות חליבה

קיימת כוונה להקים שרות כדגם זה שהקים ומבצע אליעזר ישראלי בגליל העליון ובעמק הירדן. הכוונה היא להחליף את הביטוח והשרות החיצוני ולהוויילם. כעת החל בעבודה חלקית אגון לקר, מקיבוץ גבעת חיים-אחד, אשר יעזור למשקי הרפת ב"גרנות" בטיפול בבעיות טכניות הקשורות לצידוד ומבנים, כולל מכונות חליבה, כעבור זמן יוחלט מה תהיה דמות הפעולה בכיוון זה.

לסיכום: ברור ששלושת התחומים הנ"ל חופפים ומשלימים זה את זה. נקווה שתוך זמן סביר יתחילו משקים ליהנות מהעבודה הנעשית בשרות שפעולותיו ותוכניותיו פורטו כאן.

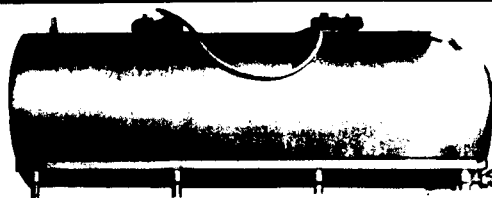
ערכן של פרות רבות ובמיוחד פגיעות בטובות ביותר. יש עדרים רבים אשר היו יכולים לשפר את הכנסותיהם במידה ניכרת לו הצליחו לצמצם מקים אלה. נוסף לכך ידוע שבחלקם הגדול מקים אלה סמויים, ולכן גם עדר אשר למראית עין סובל מעט מדלקות, יכול להרוויח מצימצום מקים שבעליו אינם מודעים להם.

קשה להעריך את המצב במשקים שלנו, היות ומעטים המשקים שבביקורת מעבדתית לזיהוי דלקות. תרופות ניתנות לעתים ללא התייעצות עם הרופא וללא אבחנה לגבי התאמתן ויעילותן. אי אפשר להדביר לחלוטין מחלות עטין, אך אפשר לצמצם את פגיעתן אם פועלים במסלול מוגדר. מסלול זה קשור ברופא "החקלאית", במכון הווטרינרי ובפעולה נכונה מצד הרפתנים. התהליך ארוך וכרוך בטיפולים מורכבים ושיטתיים ובשפיכת חלב אנטיביוטי – אך המאמץ כדאי. בניגוד לציפיות רפתנים, הבדיקות והטיפול אינם משמשים לריפוי מיד של התפרצות רגעית של דלקת אצל פרה, או לריפוי של דלקות בעדר – אלא לנקות את

אחסון וקרור חלב בשיטת הקרור הישיר

עם הגברת הפיקוח על טיב החלב ותשלום בהתאם לטיב, מעמיד מפעל פלדות לשרות משקי החלב ציוד שיביא לשיפור ניכר בטיב החלב.

למשק המושב המושפח	למחלבה המושבית המרכזית	למושב השיחופי
מיכלים לאחסון וקרור חלב ביתיים – בקרור ישיר בגדלים מ-1,000 ליטר, עד 6,000 ליטר.	מצנני לוחות. טרמוסים בגדלים מ-8,000 ליטר ועד 20,000 ליטר. יחידות שטיפה אוטומטית למיכלים קיימים. סקר ותוכנית למשק ולמושב העומד בפני שינויים במחלבה.	מיכלים בשיטת הקרור הישיר מ-8,000 ליטר ועד 15,000 ליטר – כולל יחידות קרור ויחידות שטיפה אוטומטית.

מיכל בשיטת הקרור הישיר עד 15,000 ליטר

מיכל בשיטת הקרור הישיר 2,000 ליטר

פלדות • עין חרוד מאוחד • טלפון: 065-81641